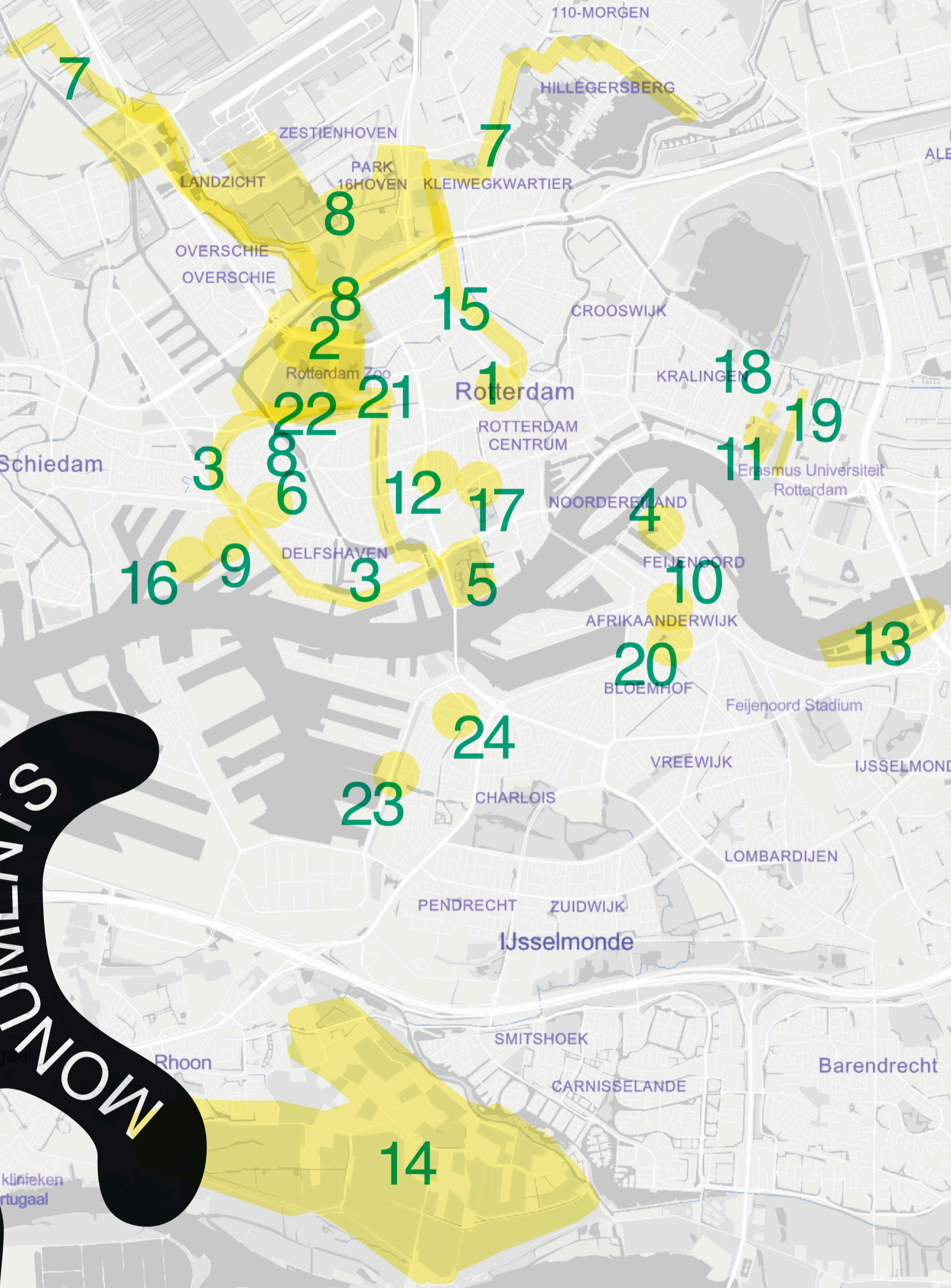
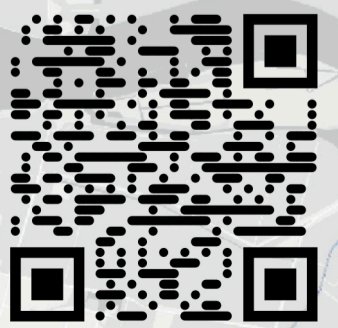

BOTANICAL MONUMENTS NOW

x FOLLYWOOD

1 De DakAkker

DakAkker is een dakboerderij van 1000 m2 op het Schieblock in Rotterdam, met kippen en bijenkasten. 's Zomers is de rotsachtige bodem droog, is er veel wind en kan het er warm worden. Kruiden (zoals munt, citroenverbena en lavendel), knolgewassen (aardpeer, rode biet, peen, radijs), looksoorten (ui, prei, knoflook) en sterke planten (framboos, rabarber en pompoen) doen het daarom goed op de DakAkker. De eetbare bloemen van het dak zijn een gewild product, ze worden geleverd aan meerdere restaurants in de directe omgeving.

Locatie: Dak van het Schieblock, Schiekade 189 I Open: De DakAkker kan tijdens de openingstijden van het restaurant, vanaf het terras bekeken worden (dagelijks, 10–17 uur). Op vrijdagen (9–12:30 uur) is het dak geopend tijdens de werkochtenden voor vrijwilligers.

2 Diergaarde Blijdorp

Diergaarde Blijdorp is niet alleen een dierentuin, maar ook een botanische tuin en arboretum. Naast de dieren, huist het park ook plant- en boomsoorten uit alle windstreken. Met 34 hectare is de dierentuin een grote groene plek in de stad, waar allerlei stadse diersoorten zich in thuisvoelen. 's Nachts vormt de dierentuin een donkere plek in het stedelijk weefsel van Rotterdam, wat allerlei diersoorten aantrekt die wegblijven uit de verlichte stadsomgeving.

Locatie: Blijdorplaan 8 I Open: Dagelijks (9–18 uur)

3 De Groene Connectie

Het initatief van De Groene Connectie heeft een ‘groen lint’ door de Rotterdamse wijk Delfshaven in kaart gebracht, en verbindt daarmee bestaande groene initiatieven in de buurt met elkaar. Het lint vormt een wandeling van 8 kilometer door Rotterdam West, en koppelt tegelijkertijd lokale zorg- en welzijnsinstellingen aan de groene initiatieven in de buurt. Het initiatief toont aan hoe de stad de voordelen van de fysieke eigenschappen van stedelijke natuur kan combineren met een breed scala aan sociale voordelen, zoals een gevoel van saamhorigheid, de ervaring van schoonheid, ruimte voor spel en ontdekking, mentale gezondheid, kleinschalige voedselproductie en sociale cohesie.

Locatie: Delfshaven, Rotterdam I Openingstijden route: vrij toegankelijk. De groene initiatieven op de route hebben verschillende openingstijden, meer informatie op hun websites.

4 Het Hefpark

Dankzij buurtbewoners en vrijwilligers uit de wijk van diverse komaf, groeien nu olijfbomen en tomaten en bloeien boterbloemen, waar eerst braakliggend terrein was: het Hefpark. Het park ligt aan de voet van de Hefbrug, een oude spoorbrug op Rotterdam Zuid. Het park is op organische wijze ontstaan en veranderde mee met de behoeften en creativiteit van bewoners die er door de tijd heen bij betrokken raakten. In een parkpaviljoen wordt regelmatig thee en koffie geschonken. Buurtbewoners onderhouden een volkstuintje en er is veel groene ruimte voor verschillende (multiculturele) activiteiten: sport, spel, muziek, yoga, schilderlessen, en meer.

Locatie: Het Hefpark ligt aan de voet van de Hefbrug in Rotterdam Zuid tussen de Oranjeboomstraat en de Rosestraat I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)

5 Het Park

Het Park is een stadspark met stadsnaatuur en een geliefde ontmoetingsplaats voor stadsbewoners. Met 21 hectare is Het Park het grootste groene rijksmonument van Rotterdam en ligt in het centrum van Rotterdam, aan de Maas. In 2022 nam Stichting Het Park het beheer van Het Park op zich met een team van hoveniers, programmamakers en verschillende experts. Vanuit het Parkpaviljoen, dat binnenkort gerenoveerd wordt, vertelt de stichting het verhaal van het heden en het verleden van het Park, met een breed scala aan culturele en educatieve activiteiten; van exposities en poëzie tot muziek en wandelingen.

 Locatie: Baden Powelllaan 2 I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk). Parkpaviljoen: 8–18 uur (ma–do)

6 Park 1943

Park 1943 is een grote, groene ruimte middenin Tussendijken in Rotterdam West. Het park bestaat uit ongeveer anderhalve hectare waar de inheemse natuur weelderig buiten de perken mag bloeien en groeien met volop insecten tot gevolg. Sinds 2019 is Creatief Beheer verantwoordelijk voor het onderhoud van het park. Deze organisatie werkt sinds 2003 aan een nieuwe vorm van ecologisch en sociaal beheer waarbij het dagelijks onderhoud van kostenpost verandert in een investeringsstrategie met maatschappelijk rendement. ‘Stadsgeeneeskunde’, noemt Creatief Beheer deze methode.

Locatie: Tussen de Gijsinglaan en de Rösener Manzstraat I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk); leden- en is welkom om mee te werken op ma t/m vr (10–12 uur).

7 De Steilrand

De Steilrand is een uniek landschap, ontstaan door voormalige veenafgravingen. Het veen diende als lokale brandstof voor het verwarmen van de stad. Dit slingerende gebied van 13,5 kilometer strekt zich uit van Overschie via Schiebroek naar Hillegersberg. Het water uit deze veenplassen is later weggepompt in droogmakerijen. De voormalige oevers vormen nu De Steilrand. Het hoogteverschil van deze steile randen is op sommige plekken goed zichtbaar. Gemeente Rotterdam ontwikkelt momenteel het gebied verder met bloemrijke weides, bermen en waterkanten, waarbij natuurbeheer wordt toegepast, zoals het zaaien van de ‘Steilrandmix’ en het creëren van takkenrillen. Dit bevordert niet alleen wilde bijen, maar ook vlinders, vogels, vleermuizen en andere kleine dieren.

Locatie: Rotterdam Noord I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)

8 Stadspark West

In Rotterdam West en Noordwest ligt tussen snelwegen, spoorlijnen en waterwegen een prachtig rauw cultuurlandschap van ruim 450 hectare: Stadspark West. Dit denkbeeldig stadspark dat er al ligt is een pleidooi voor een natuurinclusieve stadsontwikkeling, waarbij sociale en natuurlijke netwerken hand in hand gaan. Stadspark West bestaat uit een aaneenschakeling van volkstuinten, sportclubs, jachthavens, speeltuinen, stadsparken, zwemwater en brede bermen. Bezoekers kunnen wandelen door dit groene en waterrijke gebied, midden in de stad, en allerlei planten, dieren en mensen ontmoeten.

Locatie: Groene long tussen Delfshaven en Zestienhoven I Open: Het grootste gedeelte van Stadspark West is vrij toegankelijk.

9 Voedseltuin Rotterdam

Voedseltuin Rotterdam produceert biologisch geteelde groente en fruit voor gebruikers van de Voedselbank Rotterdam en andere sociale projecten. De tuin vervult meerdere functies: het is een duurzame stadstuin, een productietuin, een leer- en werktuin, een preventie- en herstelltuin, en een broedplaats voor sociale innovatie en duurzame ontwikkeling. De tuin is ook een werkgelegenheidsproject voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Het is een plek om elkaar te ontmoeten, te werken aan gezondheid en nieuwe vaardigheden en mogelijkheden te ontwikkelen.

Locatie: Gedempte Keilehaven,ingang na Keilestraat 5 linksaf (Keilewerf-gebouw) I Open: ma t/m vr (9–13uur)

10 Botanische Tuin Afrikaanderwijk

De Botanische Tuin Afrikaanderwijk opende haar deuren in 1923 als onderdeel van de Hogere Burgerschool Van Oldenbarnevelt. In juni 2013 is de Stichting Botanische Tuin Afrikaanderwijk opgericht met als doel de tuin te onderhouden, bezoekers te laten genieten van de prachtige plek en kennis uit te dragen over de collectie planten en bomen. De botanische tuin is ingedeeld in plantenfamilies. Naast meer dan 850 verschillende plantensoorten, staan er zo'n 40 verschillende bomen in de tuin, allen uit gematigde klimaatzones.

De tuin wordt samen met vrijwilligers onderhouden. Jaarlijks bezoeken kinderen van de basisscholen gelegen rondom het Afrikaanderplein de tuin voor Natuur- en Milieu-lessen. Verder worden met regelmaat activiteiten, workshops en rondleidingen georganiseerd.

Locatie: Afrikaanderplein 38 I Openstijden: ma, wo, vr (10–16uur)

11 Trompenburg

Trompenburg Tuinen & Arboretum is een botanische tuin met een uitgebreide collectie bomen, struiken, vaste planten, bloembollen en knollen. De eerste aanleg van deze historische buitenplaats met oppervlakte van 8 hectare in Kralingen, vond ongeveer 200 jaar geleden plaats toen het gebied aan de rand van Rotterdam nog uit moerasgrond bestond. Trompenburg bestaat inmiddels uit een aaneenschakeling van tuinen met als onderdeel een bijzondere bomenverzameling, een arboretum, met vele soorten Quercus (eiken) en Fagus (beuken). Er zijn traditionele tuinen in Engelse stijl, maar ook een hedendaags voedselbos en een woestijnkas. De collectie als geheel heeft een museale, onderzoeks- en educatieve functie.

Locatie: Honingerdijk 86 I Open: ma (12–17uur), di t/m zo (10–17uur)

12 Tuin de Bajonet (Tussentuin Rotterdam West)

Tuin de Bajonet in het Oude Westen van Rotterdam is een gemeenschappelijke buurtuin, een moestuin, een kindertuin en een bloementuin. De tuin wordt onderhouden en gebruikt door bewoners en instellingen uit de buurt. Werkgroepen richten zich op specifieke onderdelen van de tuin. Samen met woningcorporatie Woonstad Rotterdam onderzocht Wolbert van Dijk (Stichting Tussentuin) de draagkracht van bewoners voor een gezamenlijke buurtuin en maakte op basis daarvan een ontwerp. Onder leiding van architect Ruud Brugghe is een bestaand gebouwtje omgebouwd tot theehuis waar mensen elkaar kunnen ontmoeten.

Locatie: Ingang naast Bajonetstraat 161 I Open: ma t/m vr (9–16 uur)

13 Eiland van Brienoord

Het Eiland van Brienoord ligt in de Nieuwe Maas. Eb en vloed spoelen er dagelijks water door een kleine getijdengeul. Op deze grens van land en water leven bijzondere planten en dieren. Op het eiland groeien wilde fruitbomen zoals kerspruim, sleedoorn, appel, peer, zoete kers, Europese vogelkers, meidoorn en vlier. Dit soortenrijke hardhoutbos gaat over in oud en weelderig wilgenvloedbos. Hier leven sperwers, boomvalken, groene spechten, ijsvogels, nachtegalen, gekraagde roodstaarten en grauwe vliegenvangers. In de lente, zomer en herfst graast er een kleine kudde Schotse hooglanders.

Locatie: Te bereiken via de Ben Schopbrug en De Arend en Zeemeeuwbrug (ook bekend als: Brug Zuiddiepje), Rotterdam. I Open: Dagelijks (publiek toegankelijk tussen zonsopkomst en zonsondergang).

14 Buitenland van Rhoon

Buitenland van Rhoon ligt ingeklemd tussen Rotterdam, Barendrecht en de Oude Maas. In het eeuwenoude poldergebied laten boeren, recreatieondernemers, natuurliefhebbers en verenigingen zien hoe het anders kan. Landbouw met respect voor de natuur, met aandacht voor eerlijk voedsel, geteeld dichtbij de afzetmarkt. In 2018 is de gebiedscoöperatie Buitenland van Rhoon opgericht. Haar leden zetten zich in voor een mooi cultuurlandschap, waar bijzondere vogels en akkerflora voorkomen, waar boeren met een natuurinclusieve bedrijfsvoering een goede boterham kunnen verdienen en waar inwoners van IJsselmonde en daarbuiten kunnen genieten van rust, ruimte en lekkere streekproducten.

Locaties & Openingstijden: Gebied Buitenland van Rhoon: Dagelijks (vrij toegankelijk) I Zorgboerderij de Buytenhof: di t/m za (9–17 uur) I Kantoor: alleen op afspraak (Boerderij De Vlakkenburg, Essendijk 24, 3161 EE Rhoon)

15 Hofbogenpark

Met een lengte van twee kilometer wordt het Hofbogenpark het langste dakpark van Nederland. Buurtbewoners en ondernemers waren nauw betrokken bij het ontwerp. Er wordt veel aandacht besteed aan het type beplanting en aan het maken van een leefgebied voor dieren, zoals bijen, vlinders, padden, vleermuizen, vogels en egels. Het beplantingschema is geïnspireerd op spoorbermen, waar een ruige mix van planten van nature voorkomt door wat er vanuit de omgeving is ingewaaid. Voor kleine dieren komen er speciale opgangen, zodat zij het dak op en af kunnen. Het Hofbogenpark krijgt een watersysteem dat regenwater opvangt en zuivert. Dit helpt de stad om beter voorbereid te zijn op hevige regenbuien en droogte.

Locatie: Rotterdam Noord I Open: Nog niet publiek toegankelijk (het project is in ontwikkeling)

16 Getijdenpark Keilehaven

De monding van de Keilehaven in Rotterdam wordt getransformeerd van een stenige vlakte aan het water, naar een getijdenpark. De nieuwe getijdennatuur trekt door de werking van eb en vloed bijzondere planten, vissen en vogels aan die op de grens van zoet en zout leven. Het Getijdenpark Keilehaven bestaat uit negen terrassen die vanaf de kop van de Keilehaven richting de monding steeds groter in maat en schaal worden. Verschillen in aanleghoogte zorgen ervoor dat de terrassen, ieder bij een ander getijniveau onder water lopen, waardoor verschillende dieren- en plantensoorten er hun thuis kunnen vinden.

Locatie: Benjamin Franklinstraat I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)

17 Zoöp Nieuwe Instituut

De Zoöp is een innovatief bestuursmodel dat een praktijk van ecologische regeneratie in organisaties bevordert door mensen en niet-mensen te laten samenwerken. Het Zoöpmodel maakt de belangen van niet-menselijk leven onderdeel van de besluitvorming in organisaties. Sinds 22 april 2022 (Dag van de Aarde) is het Nieuwe Instituut in Rotterdam de eerste Zoöp ter wereld. De term ‘zoöp’ is de afkorting van zoöperation en is een combinatie van het Griekse woord voor leven (zoè) en het woord coöperatie (samenwerking). Het Zoöpmodel is het resultaat van onderzoek van Het Nieuwe Instituut en is een co-creatie van een groep ecologen, filosofen, kunstenaars, ondernemers en juristen.

Locatie: Nieuwe Instituut, Museumpark 25 I Open: De Nieuwe Tuin: Dagelijks (vrij toegankelijk) I Nieuwe Instituut: di–wo (10–17 uur), do (10–21 uur), vr–zo (10–17 uur)

18 Voedselbos ‘De Overtuin’

Sinds 2019 is Voedselbos ‘De Overtuin’ onderdeel van Trompenburg. Een groep verzorgers en vrijwilligers doet het onderhoud van de locatie. Een voedselbos is een tuin of landschap dat wordt verzorgd alsof het een natuurlijk bos is, maar is gericht op het produceren van voedsel en andere producten die bruikbaar zijn voor de mens. De natuur krijgt hier ruimte om te groeien en zichzelf te zijn – er is geen centrale ontwerper; de verschillende dier- en plantensoorten maken het bos tot wat het is. Het voedsel dat groeit in De Overtuin wordt gebruikt in verschillende restaurants in Rotterdam en kan worden geproefd tijdens rondleidingen.

Locatie: Voedselbos “De Overtuin” is onderdeel van Trompenburg Tuinen & Arboretum: Honingerdijk 86 I Open: ma (12–17uur), di–zo (10–17uur)

19 Bijenlandschap

Gemeente Rotterdam maakt 40 hectare bijenlandschap, onder meer door het natuurvriendelijk beheer van bloemrijke bermen en andere groenstroken. Door op verschillende momenten in stroken te maaien blijven er genoeg bloemen en insecten en kleine dieren krijgen zo tijd om een ander heenkomen te vinden. Menselijke bewoners worden opgevoerd een bijdrage te leveren aan dit bijenstadslandschap door hun (gevel)tuin of balkon in te richten met biologische planten en bloemen zoals wilde marjolein, rozemarijn en margriet.

Locatie: Meerdere (o.a. Gordelweg, Burgemeester

Oudlaan, Ringdijk; Rotterdam) I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)

20 Tuin van de Wijk Afrikaanderwijk

De Tuin van de Wijk Afrikaanderwijk, naast het Huis van de Wijk, draagt bij aan groen, waterbuffering, biodiversiteit, klimaatbewustzijn, én aan een socialere, gezondere en aantrekkelijke Afrikaanderwijk. De tuin is ontworpen, aangelegd en beheerd door wijkbewoners en wijkpartijen. In de Tuin van de Wijk kunnen bewoners terecht voor groen advies, voor concrete hulp bij hun kleine of grote groene plannen, om elkaar te inspireren, om gekoppeld te worden aan de juiste professionals en om samen aan de slag te gaan.

Locatie: Naast het Huis van de Wijk, Afrikaanderplein 7 I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)

21 De Spoortuin

Bewoners uit Rotterdam West namen een aantal jaar geleden het initiatief om een grote groentetuin aan te leggen op een verwaarloosd stuk stadsnatuur langs het spoor tussen Rotterdam Centraal naar Schiedam: de Spoortuin. Naast deze moestuin, bestaat de Spoortuin uit een langgerekte ruig bos met prachtige oude bomen dat door de buurtgenoten wordt onderhouden. Er kan worden gewandeld en gespeeld, er worden bijen gehouden en in het Spoortuinhuisje worden bijeenkomsten georganiseerd.

Locatie: De ingang van De Spoortuin bevindt zich naast de Diergaardetunnel, Essenburgsingel 48 I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk); ontmoeting: 's zondags (14–18 uur)

22 Essenburgpark

Het Essenburgpark is een stadsnatuurgebied in Rotterdam-West, gelegen tussen de spoorbaan Rotterdam-Schiedam en de Essenburgsingel. Het gebied was tot 2017 eigendom van de Nederlandse Spoorwegen, die van plan waren het gebied te bebouwen. Buurtbewoners verenigd in De Pluktuin, De Spoortuin en leders Tuin zagen de schoonheid van de verwilderde natuur en lobbyden intensief voor het behoud van het gebied als groene én sociale ruimte. Het park maakt de buurt klimaatbestendig. Ook is er een wateropvang.

Locatie: Essenburgsingel 59 (tussen de spoorbaan Rotterdam-Schiedam en de Essenburgsingel) I Open: Dagelijks (8–20 uur, 1 april t/m 1 oktober)

23 Arieberkelaarpad

Het Arieberkelaarpad is een klein moerasgebied in het hart van Oud Charlois. In 2014 bouwde buurtbewoner Arie Berkeelaar de paden, bruggen en banken, met als doel een “paradijs voor mens en dier” te creëren. Het moeras raakte na zijn dood in verval. Sinds 2023 onderhoudt het buurtproject De Vrienden van Arie Berkelaar het gebied. Het pad is nu drukbezocht door mensen, libellen, kikkers en allerlei andere dieren. Buurtbewoners organiseren culturele evenementen en verzamelen gegevens om de gezondheid van het moeras te monitoren, zoals waterstanden en aantallen broedende ganzen.

Locatie: Ingang via de poort aan het einde van de Verboomstraat, tussen Krommezandweg en Huismanstraat I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk tussen zonsopgang en zonsondergang)

24 Shared Grounds: Biodiversiteitstuin Gouwplein

Een klein stukje achter het basketbalveld, op het Gouwplein in Oud Charlois, wordt opnieuw ingericht met het project ‘Shared Grounds: Biodiversiteitstuin Gouwplein’. Deze ‘semi-verwaarloosde’ groenplek in het park wordt hersteld tot een ruimte waar zowel mensen als niet-mensen weer gebruik van kunnen maken. Kate Price en Guillem S. Arquer ontwikkelden, in samenwerking met galerie RIB, een serie acties en workshops, om de dialoog aan te gaan met de bestaande ruimte en haar menselijke en meer-dan-menselijke bewoners, gebruikers en buren. Ze organiseren workshops voor het delen van zaden, het maken van plantenstekjes, gebruik van bio-based materialen, welke soorten de door lood vervuilde grond kunnen reinigen, en andere thema’s.

Location: Achter het basketbalveld op het Gouwplein I Open: Dagelijks (vrij toegankelijk)